

K1 Alta 14.06.10 Einar Lund

Nytt fra MD / nasjonale aktiviteter

MD vil styrke uu-kontakten

Miljøverndepartementet ønsker styrket kontakt mellom nasjonale instanser og fylker og kommuner som arbeider for universell utforming. Dette blir tatt opp i et brev som i disse dager går ut til en rekke ulike offentlige instanser.

I et brev til 17 nasjonale instanser redegjør departementet for hva den store kommune- og fylkesrettede satsingen i Regjeringens handlingsplanen for universell utforming og økt tilgjengelighet kan innebære og gi muligheter for.

Adressater/ kontaktpersoner

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet;
Samferdselsdepartementet;
Kommunal- og regionaldepartementet;
Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet;
Deltasenteret - 0130 OSLO. Oddvin Faresteit
Husbanken; Regionkontor Bergen - 5020 BERGEN. Eli Clarke
Statens bygningstekniske etat; 0028 OSLO. Tone Rønnevig
Distriktssenteret; 7713 Steinkjer. Marianne Solbakken
Statens kartverk; 3504 HØNEFOSS. Arvid Lillethun
Riksantikvaren; 0034 OSLO. Anna Lena Eriksson
Direktoratet for naturforvaltning; 7485 Trondheim. Elisabeth Sæthre
Statens vegvesen; Vegdirektoratet; 0033 Oslo
Standard Norge; 1326 LYSAKER. Britt S. Lønnaas
Norsk Designråd; 0182 OSLO. Onny Eikhaug
Norsk Form; 0182 Oslo
Likestillings- og diskrimineringsombudet; 0031 Oslo. Maren Anna Dam
Kommunenes sentralforbund; 0114 OSLO. Christian Hellevang

Likestillings- og diskrimineringsombudet har lagt fram sin rapport for 2009, det første virkeåret for Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

I sitt første år ga loven en eksplosjon av saker som handlet om diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

At det er virksomheten og ikke gårdeier som ifølge loven er ansvarlig for tilgjengeligheten, er det langt fra alle som synes å være klar over. En gjenganger i klagene er om hvem som skal ta ansvaret og bære kostnaden ved å sikre universell utforming når flere virksomheter holder til i samme bygg.

LDO mener det er behov for et sektorlovverk, som forskrifter om universell utforming av bygg, transportmidler og IKT. - Uten en oppdatert sektorlovgivning som fastsetter kravene og håndheves av de respektive myndigheter på feltet, har vi ikke et fullgodt juridisk verktøy eller håndhevingsapparat for å nå formålet om et tilgjengelig samfunn, mener Sunniva Ørstavik.

[Snarvei til LDOs nettsted, hvor du kan laste ned publikasjonen "Praksis"](#). I den omtales et utvalg av de sakene som ombudet har behandlet i løpet av 2009.

Eksempel:

Da Aronsløkka skole i Drammen ble pusset opp for et års tid siden, ble pengene brukt på fasade og uteområder. Det er første gang at likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) går ut og sier at en skoleeier - som i dette tilfellet er Drammen kommune og dens eiendomsselskap - bryter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Standardisering

Uu-standarder til rabattert pris

Barne-, likestillings-, og inkluderingsdepartementet og Standard Online AS har inngått en avtale som gir sluttbrukere redusert pris på uu-standarder for skilting og for byggverk. Tilbudet gjelder i en begrenset kampanjeperiode.

Avtalen, som betyr at departementet betaler mellomlegget mellom listepriis og rabattert pris, gjelder standardene NS 3041 "Skilting - Veiledning for plassering og detaljer", NS 11001-1 og NS11001-2 "Universell utforming av byggverk".

Utredning om universell utforming i åpne datanett

Standard Norge har på oppdrag fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet laget en utredning om standarder for universell utforming i åpne datanett.

Utredningen er laget i samarbeid med selskapet MediaLT, som er spesialister på teknologi rettet mot funksjonshemmede, og den fokuserer på standarder og veiledere som er relevante for nettsted.

Det gis en rekke anbefalinger i utredningen. Blant annet tilrådes utvikling av en ny generisk standard for universell utforming i forbindelse med åpne datanett, som kan gi føringer for spesifikke løsninger innen IKT og nettsteder. Det blir påpekt at forskriftene for å oppnå universell utforming av løsninger må være teknologi- og leverandøruavhengige.

Indikatorområder

Flere tiltak skal skaffe kunnskapsgrunnlag for å kunne måle status og endringer

Statens kartverk

har fått midler til å fortsette arbeidet med tiltaket P2 Geografiske informasjonssystemer for innhenting av data for universell utforming som omfatter datasamling i Matrikkelen (bygninger), kartlegging av uteområder (kommunesentra) og en tilgjengelighetsportal for dette.

For tilgjengelighetsportalen og registrering av kommunesentra i 2010 er Magnus Karge kontaktperson. Det arbeides med opplegget nå og kommuner innen pilotfylkene kan velges ut.

Se også Kartverkets sider <http://www.statkart.no/Universell+utforming.d25-SwJrS3s.ips> og <http://www.statkart.no/Tilgjengelighetsportal+-+kartinformasjon+om+universell+utforming.d25-SwBHYYq.ips>

Direktoratet for naturforvaltning

har tilsvarende fått midler for å gjøre ferdig registreringer om tilgjengelighet / tilrettelegging av friluftsområder og grøntområder i tettsteder.

DN skal i samarbeid med Statens kartverk, utvikle og bistå kommunene med metodikk for kartlegging av tilgjengeligheten til og i grøntstrukturer i byer og tettsteder og områder for friluftsliv som grunnlag for planlegging, tilrettelegging og fjerning av hindringer. Dessuten videreføre veiledningen i spørsmål som

angår sikring og tilrettelegging av grønnstruktur og områder for friluftsliv i tråd med prinsippene for universell utforming og dokumentere tiltak for utvikling av eksempelsamling på feltet universell utforming.

Groruddalssatsingen inn i sitt fjerde år

Samarbeidet mellom staten og Oslo kommune for å løfte Groruddalen med både fysiske, miljømessige og sosiale tiltak går nå inn i sitt fjerde år. Arbeidet - som har universell utforming som en av forutsetningene - har gitt gode resultater.

En av hovedsatsningene i Groruddalsarbeidet i 2010 vil være fire nye bydelsparker. Over 200 tiltak har vært under arbeid i 2009. Av disse er 43 ferdigstilt og 39 er løpende tiltak som for eksempel åpne skoler eller nærmiljøsentre. Samtidig startes flere nye tiltak i de fire programmene: Miljøvennlig transport, Grønne områder, Områdeløft og Inkludering

Sju byggeskikk-kandidater plukket ut

Husbanken har mottatt 52 forslag på kandidater til Statens Byggeskikkpris 2010. Av disse har juryen plukket ut sju prosjekter til finalerunden. De har allerede høstet lovord for gode universelt utformede løsninger, men nå skal byggene granskes nærmere.

For å bli nominert må bygningene bidra til å heve, fornye og utvikle den allmenne byggeskikken gjennom utførelse, materialbruk og samspill med sted og miljø. Priskandidatene må oppfylle sentrale krav innen miljø og universell utforming, og også ha god arkitektonisk utforming.

De sju prosjektene som skal vurderes nærmere, er i tilfeldig rekkefølge:

- **Lærernes Hus, Oslo, Element Arkitekter AS**
- **Lysaker Park, Bærum, Link-Signatur AS**
- **Marilunden, Stavanger, Wilhelm Eder, Eder Biesel Arkitekter**
- **Egenes Park, Stavanger, HLM arkitektur & plan AS**
- **Gjerdrum U-skole, Gjerdrum, Kristin Jarmund Arkitekter**
- **Stokkøya Sjøsentre, Fosen, Pir 2 Arkitektkontor**
- **Servicebygg Storøyodden, Bærum, Solbjør arkitektur/Element Arkitekter AS**

Uu-professor ved Bergen Arkitekt Skole

Bergen Arkitekt Skole (BAS) har opprettet et professorat i universell utforming. Ved å knytte til seg Camilla Ryhl har BAS bragt spesialkompetanse inn i høgskolens fagprofil, og skolen vil målrettet øke den faglige integrasjonen av universell utforming på alle studietrinn.

Camilla Ryhl har bakgrunn som arkitekt og kommer fra stilling som seniorforsker ved Statens Byggeforskningsinstitutt i Danmark. Hun har doktorgrad innen sanselige funksjonsnedsettelse og tilgjengelighet, og vil være kjent for mange som en flittig benyttet foredragsholder på uu-området.

BAS prioriterer fagområdet for å kunne medvirke aktivt til å forstå og fortolke begrepet slik at det fremover nettopp vil inngå i en bred arkitektonisk sammenheng og ikke forstås som en tilleggskatalog av ramper, ledelinjer og dørbredder, skriver rektor Marianne Skjulhaug og Camilla Ryhl i et felles innlegg i tidsskriftet Arkiteknytts nettutgave.

Internasjonalt

Studietur til Japan i forbindelse med konferansen Universal Design i Japan 30.okt. – 3.nov 2010.

Ca. 7 dagers tilleggstur i etterkant av konferansen er under utvikling i samarbeid mellom MD og Husbanken i Bergen. Kontakt elu@md.dep.no / hkm@md.dep.no

Internasjonal konferanse "Best practise" i Norge i 2012.

Initiativtakerere BLD, MD, SD og KRD. Nå besluttet gjennomført med 550 deltakere i budsjettet

Opplegg Deltasenteret.

Mulighet for fylker (også) til å presenter tiltak og prosjekter. Et interessant perspektiv er interregionalt samkvem utviklet gjennom Interreg-programmer.

Husbanken orienterer om uu-arbeidet i EU

"EU spiller på bredden av sine politiske og økonomiske virkemidler for å fremme universell utforming i europeiske land." Det skriver Husbankens Brussel-kontor i et nyhetsbrev, og orienterer om lovgivning og hvilke tiltak som bidrar til å fremme universell utforming i EU.

Både EU-kommisjonen, Europaparlamentet og Europarådet har slått fast at et tilgjengelig miljø og offentlig infrastruktur er avgjørende for å skape et samfunn hvor alle, uansett funksjonsgrad, har de samme rettighetene. Likevel har EU begrenset mulighet til å påvirke medlemslandenes politikk på dette feltet. Det er fordi universell utforming er definert som sosialpolitikk, noe som er et felt hvor kompetansen hovedsaklig ligger hos det enkelte medlemsland.